



**BISDOM
ROTTERDAM**

Homilie bisschop Van den Hende

**Slotviering Heilig Jaar, feest van de Heilige Familie, HH. Laurentius en Elisabeth
Kathedraal, Rotterdam
28 december 2025**

Jesus Sirach 3, 3-7.14-17a

Kolossenzen 3, 12-21

Matteüs 2, 13-15.19-23

Broeders en zusters, fijn dat u ook vandaag met velen naar de kerk bent gekomen, naar onze kathedraal om het Heilig Jaar af te sluiten. Ik herinner mij nog de opening vorig jaar, toen was de kerk zelfs overvol. Ook vandaag hebben we vol enthousiasme het lied van het jubileumjaar gezongen: 'vlam van liefde'. Het jubeljaar begon ermee.

Paus Franciscus was toen nog aanwezig in ons midden. Hij gaf dit jaar het thema mee 'pelgrims van hoop'. Wij zijn geroepen om die pelgrims te zijn op de weg van het evangelie. En ook steeds opnieuw ons te laten voeden met de hoop die Christus is.

De tweede lezing van vandaag, in het Engels voorgelezen en u kon in het Nederlands meelesen, begint meteen met ons aan te spreken dat wij pelgrims van hoop moeten zijn. Dat kunnen we niet op eigen kracht alleen. Daar hebben we de Heer voor nodig. Dat kunnen we niet alleen met goede intenties. Maar wij moeten ons hart daarvoor beschikbaar stellen.

Zo op het eerste gezicht komt Paulus met een kledingadvies. Dat hoor je niet vaak in de Kerk, want onze kleding in de Kerk verandert maar zelden. Dat gaat niet over een kleur die in de mode is of een sjaal die qua vorm niet meer gezien mag worden. Waar Paulus over spreekt is ons doopkleed. Het witte doopkleed waar velen van u waarschijnlijk al uitgegroeid zijn omdat uw doopsel al lang geleden is. Maar bekleed u met dat doopkleed.

Dat doopkleed is nooit weg. Want de witte albe van een bisschop, een priester of een diaken, of de cantor verwijst naar dat witte kleed van de doop. Want als je een christen wilt zijn, als je een pelgrim van hoop wilt zijn in bij welke bediening en taak dan ook, is de doop het fundament. Paulus komt niet met allerlei modekleuren en ook niet met allerlei vormen die hij graag vandaag zou zien. Dan zouden we misschien ook kunnen denken: hebben we op het eind van het jaar van de pelgrims van de hoop niks anders met elkaar te delen? Want de winkels staan al vol met kleren die als je ze koopt alweer in de vergetelheid raken.

Nee, Paulus spreekt over een geestelijk kleed. Hij spreekt over tedere ontferming. Over mildheid, over deemoed, over zachtmoedigheid en geduld. En ook over elkaar verdragen en vergeven wanneer er verwijten zijn, wanneer we elkaar dwarszitten.

Wat is het mooi dat wij vandaag aan het einde van het jaar van hoop als pelgrims opnieuw worden gewezen op die belangrijke gave die we hebben ontvangen. In de doop hebben wij het kleed van Gods ontferming ontvangen. In de doop hebben wij de bescherming en de uitdaging om leerling van de Heer te mogen zijn en pelgrim van hoop.

Die doop, broeders en zusters, is geen uitvinding van onszelf. Het is een gave van God. Jezus die uit liefde in onze wereld komt en als klein Kind in ons midden is, heeft ons uiteindelijk de doop gegeven. Om door de doop nieuwe mensen te worden die in zich reeds de kiem van eeuwig leven mogen dragen. En waar komt die kiem van eeuwig leven vandaan? Dat is omdat het Kind van Bethlehem uiteindelijk ook de gekruisigde Heer is die verrijst uit de dood, die de levende Heer is in ons midden.

Vandaag worden wij herinnerd aan die grote gave. Je ziet soms wel in grote kerken een enorm Christuskind dat zijn armen naar ons uitstrekt. Een beeld van gips of misschien van prachtige steen. Het hangt er maar even van af wat het budget was of is. Je zou de indruk kunnen hebben: God die naar ons toekomt heeft genoeg aan zichzelf. Hij strekt zijn handen uit en wij mogen ontvangen, want Hij geeft.

Maar we mogen niet vergeten dat de Heer, die is mens geworden, klein en kwetsbaar was. Hij kon niet meteen zijn eigen boterhammen smeren. En ook nog niet zelfstandig allerlei dingen doen. Hij had de handen en het hart van Maria en Jozef nodig. Die zich lieten roepen om de Heer nabij te zijn en de liefde van Christus te beantwoorden met hun liefde en zorg.

Maria was eerst verbaasd, maar durft dan toch in geloof te zeggen 'mij geschiede naar uw woord' toen ze de opdracht aanvaardde om moeder van de Heer te worden (Lucas 1, 38). En Jozef die in stilte had willen verdwijnen -mij niet gezien, ik heb haar met geen vinger aangeraakt en toch is Maria zwanger- blijft bij haar en bij het Kind. Hij laat zich gezeggen door de engel die in een droom zijn hart raakt met de boodschap van God (Matteüs 1, 24).

Broeders en zusters, wij als pelgrims van hoop mogen kijken naar het Kind Jezus die de bron van hoop is bij uitstek. God houdt zoveel van ons dat Hij mens is geworden. En die zelfs zo kwetsbaar is geworden dat Hij om onze wederliefde vraagt en op onze wederliefde rekt. En Maria en Jozef hebben dat gegeven. Tot het uiterste toe en telkens weer.

Niet voor niets dat deze zondag ook de zondag van de Heilige Familie is, om te beseffen dat Jezus met Maria en Jozef, laat zien dat hoop een levende werkelijkheid is. Zelfs als Hij op de vlucht moet naar Egypte gaat de Heer met zijn ouders hoopvol op weg en is het verhaal van God met ons mensen niet klaar en niet teniet gedaan. Zoals de Heer, ook als Hij sterft aan het kruis, uiteindelijk de overwinning schenkt van eeuwig leven en ons niet de rug toekeert.

Op deze dag van de Heilige Familie mogen we ook denken aan onze eigen families en gezinnen en dan de vraag stellen: Hoe is het met ons? Heeft de liefde van Christus alle ruimte in wat we zeggen en wat we doen, in wat we denken en voor elkaar over hebben? Natuurlijk, het is niet altijd pais en vree. En daarom bidden we ook dat we de gave van de liefde steeds opnieuw mogen ontvangen. Als je gedoopt bent, is dat doopkleed ook de basis van je trouwpak en je trouwjurk. Want het gaat om mildheid, om ontferming, om deemoed, zachtmoedigheid en geduld.

Er staat een zin dat vrouwen ondergeschikt moeten zijn aan hun man. Maar er staat ook dat de man zich moet schikken naar zijn gezin, naar zijn vrouw en kinderen. Het is een gave van twee kanten, geworteld in de liefde van Christus.

Maar, broeders en zusters, wanneer de Heer spreekt over zijn familie dan heeft Hij het niet alleen over gezinnen en families. Hij heeft het ook over alle leerlingen van Christus. En dat zijn wij door ons doopsel. De Heer zegt meer dan eens: wie zijn mijn moeder en mijn zusters en broeders? Dat zijn allen die de wil van de Vader doen (Matteüs 12, 49-50).

En zo worden wij, gedragen door ons geloof, tot familie van God gemaakt. Wij mogen daar samen bij horen als mensen die gedoopt zijn, die zich laten voegen in het lichaam van Christus, die zich laten voegen in de gemeenschap van de Heer.

Vandaag, broeders en zusters, vieren wij het feest van de Heilige Familie en de afsluiting van het Heilig Jaar. Wat is het Heilig Jaar toch snel gegaan. Er is een jaar voorbij gevlogen. Paus Franciscus stierf en onze nieuwe paus Leo werd gekozen en is aangetreden. Zijn eerste woorden waren woorden van Christus zelf op Pasen: vrede zij u (Johannes 20, 20). En zo is de paus tot de dag van vandaag een apostel van de vrede: toen hij naar Turkije ging, naar het Midden-Oosten, wanneer hij in de wereld spreekt over verzoening en rechtvaardigheid, als hij spreekt over de macht van de liefde in plaats van de macht van de wapens.

Vandaag mogen wij het Heilig Jaar afsluiten. We kijken terug op vele bijzondere gebeurtenissen. Veel mensen hebben een reis naar Rome gemaakt om door de heilige deuren te kunnen gaan. Er is ook een nationale bedevaart geweest met alle bisdommen om als pelgrims van hoop in Rome samen te zijn om te bidden en te vieren (27 april - 2 mei). We hebben ook zelf als bisdom een bedevaart gemaakt naar Heiloo met velen van u, waar we samenkwamen rond Maria, die de eerste leerling, de eerste gelovige van Christus is (31 mei).

En in het najaar (18 oktober) mochten wij in Delft nog opnieuw stilstaan bij wat het betekent om leerling van Christus te zijn, om een pelgrim van hoop te zijn. Dat je, gesterkt door je doopsel, gevoed door de sacramenten en het gebed, je ook werkelijk inzet voor de opdracht die wij als Kerk samen hebben gekregen: samen het geloof te vieren in de sacramenten, samen het geloof te verkondigen in catechese en getuigenis, en samen vanwege de liefde van Christus andere mensen hoop te geven door caritas en diaconie.

Paus Franciscus nodigde uit om in dit Heilig Jaar een beweging van hoop te maken naar mensen die in nood zijn, eenzaam of in de gevangenis, ziek of onderdrukt, verdrietig of alleen (bul 'Spes non confundit' nn. 10-15).

Wij mogen beseffen, broeders en zusters, dat God zelf de eerste beweging van hoop heeft gemaakt door mens te worden in ons midden. Kwetsbaar en klein heeft Hij zich toevertrouwd aan mensenhanden en ons gewezen op wie wij zijn: broeders en zusters van elkaar. We hebben de oorsprong in dezelfde Vader.

Ik wil u danken dat u hier gekomen bent en dat we zo het Heilig Jaar niet zomaar als een kaarsje zien uitgaan, maar ook werkelijk het einde ervan mogen markeren. En als we dat doen, zou ik u willen vragen: blijf alstublieft pelgrim van hoop. Want dat is niet een thema voor een jaar als een slinger die je ophangt en weer weghaalt. Het is verbonden met je doopkleed. Je bent gedoopt en die genade blijft. Je bent gedoopt, verbonden blijf je met de liefde van Christus.

We hebben het komende jaar de opdracht om de hoop van Christus in ons te voeden door het vieren, door het dienen en door het leren en ook op onze beurt mensen tot leerlingen te maken van het evangelie in onze tijd.

We zien op veel plaatsen dat weer meer mensen zich aanmelden om het geloof te leren kennen, bij Christus te horen en lid te worden van onze Kerk. Dat is niet zomaar een kleine correctie op neergaande statistieken. Het is op de eerste plaats blij zijn en hoopvol zijn dat Christus ook in onze tijd mensen roept en raakt in hun hart. En wat is het dan goed dat wij, die al gedoopt zijn en die al leerlingen van de Heer mogen heten, herkenbaar zijn aan ons doopkleed. Ons doopkleed van mildheid en geduld, van deemoed en zachtmoedigheid, van ontferming en liefde en altijd bereid tot vergeving.

Daar schieten we wel eens in tekort en er zijn ook wel eens mensen die zeggen: nou ik merk er niet zoveel van dat u van het evangelie leeft. En anderen kijken ons dan aan of we misschien toch meer vanuit ons doopsel zouden kunnen leven. Mijn oude pastoor relativeerde altijd die bemerking, zo niet die kritiek. Hij zei: nou, mevrouw, als ik niet in de kerk kwam, was ik nog veel erger. Maar het gaat erom, broeders en zusters, dat we nooit tevreden zijn met de middelmaat, maar altijd bereid zijn om pelgrims van hoop te zijn, ook als dat moeite kost.

Het vraagt dat we de gave van de Heer in praktijk brengen, de gave van de Heer met elkaar delen. Dat we herkenbaar zijn als gedoopte leerlingen in de tijd van nu. En daarom: pelgrims van hoop blijven om ook anderen met Christus de hoop te brengen, met Christus de hoop in hun hart te leggen en zo verder te bouwen aan het rijk van God dat steeds weer mensen nodig heeft, zoals Maria en Jozef, en steeds weer mensen nodig heeft die zeggen: hier ben ik, mij geschiede na uw woord. Amen.